

Liiketoimintakiellosta annetun lain muuttaminen, HE 269/2016 vp

Aika Keskiviikko 19.4.2017, kello 9:30 alkaen

Paikka Eduskunnan talousvaliokunta

Asia Aluehallintovirasto pitää esitystä HE 269/2016 vp kokonaisuudessaan kannatettavana. Aluehallintovirasto haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota esityksen seuraaviin kohtiin:

Etelä-Suomen aluehallintovirasto tarkastelee lausunnossa toimialoittain aluehallintovirastojen valvontavelvollisuuden piiriin kuuluvia elinkeinotoimintoja.

1 Alkoholivalvonta

Alkoholilain mukaan alkoholijuomien vähittäismyynnin ja anniskelun lupahallinto ja valvonta sekä alkoholijuomien mainonnan ja myynninedistämisen valvonta kuuluvat toimialueellaan aluehallintovirastolle. Lain viittaaman asetuksen, alkoholijuomista ja väkiviinasta annetun asetuksen mukaan aluehallintovirastot valvovat alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja anniskelua sekä mainontaa ja myynninedistämistä alueellaan.

Aluehallintoviraston (AVI) tiedotteen mukaan "lupaharkinnan yhteydessä AVI tutkii hakijan toimintaan tarvittavat edellytykset ja luotettavuuden. AVI:lla on oikeus päästä tarkastamaan luvanhaltijan tiloja ja toimintaa, alkoholin kuljetusta sekä valvonnassa tarvittavia asiakirjoja. Valvontaan liittyy myös todettujen epäkohtien ja rikkomusten johdosta annettavat hallinnolliset sanktiot. Rangaistuksena voi olla huomautus, varoitus tai alkoholiluvan peruuttaminen määräaikaisesti tai pysyvästi."

Valvonnassa on harvoin tullut esille seikkaa, joka olisi antanut aiheen liiketoiminnan kieltämiseen.

2 Terveyspalvelujen ohjaus ja valvonta

Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo julkisia ja yksityisiä terveyspalveluja. Nykyinen lainsäädäntö on koettu asianmukaisena.

3 Muut elinkeinot

Aluehallintovirastot valvovat kiinteistönvälitysliikkeitä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeitä välitysliikelain nojalla. Etelä-Suomen aluehallintovirasto valvoo valtakunnallisesti myös panttilainauslaitoksia, perintätoimistoja sekä kuluttajaluottoja tarjoavia luotonantajia. Aluehallintoviraston toimivalta on riittävä ja asianmukainen nykyistenkin lakien nojalla. Aluehallintovirasto arvioi, että sellaisia lain rikkomisia, joista liiketoimintakielloa voitaisiin esittää, tulisi esille erittäin harvoin.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan
päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4,
Kouvola

Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Etelä-Suomen aluehallintovirasto valvoo valtakunnallisesti muun muassa rahanpesulain nojalla valuutanvaihtajia ja yrityspalveluja tarjoavia yrityksiä sekä panttilainaamoja. Aluehallintovirasto voi nykyisen lain nojalla kieltää liikettä jatkamasta harjoittamaansa toimintaa uhkasakon nojalla.

Esityksen mukaan "Kuten yleisperusteluissa on todettu, niiden rikosten, joiden voidaan katsoa olevan sellaisia, jotka voidaan liiketoimintakiellon määrittämisen edellytysten arvioinnissa huomioon, tulee olla sellaisia, jotka liittyvät kiinteästi taloudelliseen toimintaan. Vastaavasti niiden lakisääteisten velvollisuuksien, jotka voidaan ottaa liiketoimintakiellon määrittämisen perusteena huomioon, tulee olla sellaisia, jotka liittyvät kiinteästi harjoitettuun taloudelliseen toimintaan. Muiden lakimääräisten velvollisuuksien laiminlyönti, jotka muuten liittyvät esimerkiksi luvanvaraisen ammatin tai liiketoiminnan harjoittamiseen, mutta eivät harjoitettuun taloudelliseen toimintaan, eivät voi olla liiketoimintakiellon tutkinnan tai määrittämisen perusteena. Esimerkiksi terveydenhuollon toimijoiden osalta lakisääteiset velvollisuudet, jotka liittyvät esimerkiksi toimitilojen laadun asianmukaisuuteen ja niiden tarkastamiseen, eivät liity kiinteästi harjoitettuun taloudelliseen toimintaan, eivätkä niihin liittyvät laiminlyönnit siten voisi olla liiketoimintakiellon tutkinnan tai määrittämisen".

Aluehallintovirasto toivoo tarkennusta siihen, millaisten velvollisuuksien voidaan katsoa liittyvän kiinteästi harjoitettuun taloudelliseen toimintaan. Aluehallintovirasto valvoo rahanpesulain (503/2008) mukaisten velvoitteiden noudattamista eräiden ilmoitusvelvollisten osalta. Tarkennus olisi tarpeen sen arvioimiseksi, onko joidenkin rahanpesulain asettamien velvoitteiden (kuten esimerkiksi asiakkaan tunnistaminen) laiminlyönti sellainen kiinteästi harjoitettuun taloudelliseen toimintaan liittyvä laiminlyönti, jonka johdosta olisi syytä pyytää liiketoimintakiellon edellytysten tutkintaa.

4 Kilpailuvalvonta

Aluehallintovirasto siirtää asian kilpailuvirastolle, jos se havaitsee kilpailulain rikkomisen. Tällaisia havaintoja on ollut hyvin vähän viime vuosina. Valtakunnallisella tasolla esillä olleet suuret kartellit eivät ole olleet alueellisessa valvonnassa esillä.

5 Ulkomaisen työvoiman valvonta

Itä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue on havainnut, että valvontakeinot ovat puutteelliset, jos ulkomailta käsin toimiva työnantaja lähettää työntekijänsä työskentelemään Suomeen. Kysymyksessä voi olla urakointi, jolloin työnjohtokin tulee ulkomailta tai pelkästään työntekijän lähettäminen työskentelemään suomalaisessa yrityksessä. Kummassakin vaihtoehdossa palkan maksaa ulkomaalainen työnantaja. Kun työntekijä ja työnantaja ovat samasta, alhaisen palkkatason maasta, palkansaaja voi tosiasiaassakin olla tyytyväinen palkkaan, joka alittaa suomalaisen laillisen palkan. Koska työnantaja ja työntekijä ovat yhtä mieltä palkan suuruudesta, jo se lisää alipalkkaustilanteita ja tekee niiden valvonnasta tavanomaista vaikeampaa, koska työntekijä ei koe itseään uhriksi, asianomistajaksi. Ulkomaalainen elinkeinonharjoittaja saa kilpailuedun ja menestyy jo tästä syystä urakkatarjouskilpailuissa.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan
päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppiamiehenkatu 4,
Kouvola

Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Laillisen kilpailun edistäminen, sen valvonta on sikäli tehotonta, että hallinnollisia tehosteita, yleensä uhkasakkoa, on vaikea, käytännössä mahdotonta panna täytäntöön jopa EU:n jäsenvaltioissa. Poliisilla ei puolestaan ole keinoja tavoittaa kuulusteltavia, jotka oleskelevat ulkomailla. Valvonnassa havaitut lainvastaisuudet päätyvät harvemmin esitutkintaan ja tuomioistuimen ratkaistavaksi kuin Suomesta käsin toimivien työnantajien lainvastaisuudet.

Koska ulkomailta käsin toimivalla työnantajalla on velvollisuus asettaa Suomeen edustaja (työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (447/2016) 8 §), työnantajalle voidaan antaa asiakirjoja tiedoksi, Jos toimintaan voidaan lisäksi puuttua oikea-aikaisesti – silloin kun toiminta on vielä meneillään – liiketoimintakieltopäätös voitaisiin antaa tiedoksi mainitulle edustajalle sekä valvoa sen noudattamista.

Yksikön päällikkö

Marko Peltonen

Ylitarkastaja

Ilkka Heikkilä

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan
päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppiamiehenkatu 4,
Kouvola

Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna